

Sygn. akt III RC 533/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący sędzia Piotr Kawecki

Protokolant sekr. sądowy Anna Sosnowska

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2022 r. w Toruniu

sprawy z powództwa P. C.

przeciwko M. C.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. ustanawia z dniem 25.11.2020r. rozdzielność majątkową pomiędzy P. C. i M. C., którzy od dnia (...) pozostają w związku małżeńskim, dla którego w Urzędzie Stanu Cywilnego w O. wydano akt małżeństwa o numerze (...),

II. zasądza od pozwanej M. C. na rzecz powoda P. C. kwotę 937 zł (dziewięćset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotów kosztów procesu.

Sygn. akt III RC 533/21

UZASADNIENIE

postanowienia zawartego w punkcie II wyroku z dnia 18 maja 2022r.

W dniu 6 sierpnia 2021r. P. C., działając przez profesjonalnego pełnomocnika, złożył pozew o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej powoda P. C. i pozwanej M. C., powstałej wskutek zawartego przez nich w dniu (...) związku małżeńskiego w USC w O., z jednoczesnym ustaleniem, że wspólność ta ustała z dniem (...). Jednocześnie P. C. wniósł o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu i zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 3 – 8 akt). Na rozprawie w dniu 18 maja 2022r. powód podtrzymał swe stanowisko procesowe (k. 71 – 73v akt).

W odpowiedzi na pozew M. C. wniosła o oddalenie powództwa (k. 18 – 26 akt). Na rozprawie w dniu 18 maja 2022r. pozwana M. C. uznała powództwo i wniosła o nie obciążanie jej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda w oparciu o art. 102 kpc (k. 71 – 73v akt).

Wyrokiem z dnia 18 maja 2022r. wydanym w sprawie o sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w (...), w punkcie I wyroku ustanowił z dniem 25.11.2020r. rozdzielność majątkową pomiędzy P. C. i M. C., którzy od dnia (...) pozostają w związku małżeńskim, dla którego w Urzędzie Stanu Cywilnego w O. wydano akt małżeństwa o numerze (...), zaś w punkcie II wyroku zasądził od pozwanej M. C. na rzecz powoda P. C. kwotę 937 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 74 akt).

Generalną regułą, wyrażoną w przepisie art. 98 § 1 kpc, jest to, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Przegrywającym jest powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione, lub pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna. Wyjątkiem od tej zasady jest przepis art. 102 kpc, stosownie do brzmienia którego „w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w

ogóle kosztami”. Jak wynika z tego przepisu uwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu możliwe jest wyłącznie w przypadku zaistnienia wypadków szczególnie uzasadnionych.

Zgodnie wskazuje się w doktrynie i judykaturze, że „sposób skorzystania z przepisu art. 102 kpc jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (wyr. SN z 19.5.2006 r., III CK 221/05, Legalis).”

(Helena Ciepla [w:] „Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz.” pod redakcją Andrzeja Marciniaka i Kazimierza Piaseckiego, Wydawnictwo C.H.Beck, wydanie 6, Warszawa 2014, str. 405)

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2012 r., III CZ 17/12 (LEX nr 1164739) stwierdzono, że „hipoteza przepisu art. 102 kpc, odwołująca się do występowania "wypadków szczególnie uzasadnionych", pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nie obciążania jej kosztami procesu.”

Do wypadków szczególnie uzasadnionych w rozumieniu art. 102 można także zaliczyć sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu sądu. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 11.09.1973r., sygn. I CZ 122/73 (Legalis; W. Siedlecki, Przegląd, 1975) wskazał, że taki szczególny charakter ma powództwo i wyrok uwzględniający powództwo w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa, zwłaszcza wtedy, gdy strona pozwana wprawdzie sama wcześniej nie zainicjowała postępowania sądowego, ale też nie przeczyła twierdzeniom zawartym w pozwie i uznała żądania w nim zgłoszone.

W ocenie Sądu nie sposób było zgodzić się ze stanowiskiem pozwanej M. C., by w niniejszym procesie wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadniać by miał odstępnie, choćby w niewielkim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Pierwotnie pozwana – w odpowiedzi na pozew - wносиła o oddalenie powództwa, spowodowało to konieczność wezwania na termin rozprawy wielu zawnioskowanych przez powoda świadków – dla możliwości wykazania faktów potwierdzających twierdzenia pozwu. Trudno jest mówić o oczywistości stanowiska pozwanej opierającego się w szczególności na założeniu, że skoro uznała powództwo we wczesnym etapie procesu, to na zasadzie art. 102 kpc nie powinna być obciążona kosztami. W ocenie Sądu uznać należało, że w niniejszej sprawie nie występowały żadne inne szczególnie uzasadnione okoliczności uzasadniające nieobarczenie pozwanej kosztami przeprowadzonego postępowania sądowego. Również fakty dotyczące sytuacji życiowej pozwanej M. C. nie uzasadniały odstąpienia od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Pozwana, będąc również reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika, nie powoływała się na swą trudną sytuację materialną lub życiową, a bynajmniej jej nie wykazała. Okolicznościami ujawnionymi w toku procesu, w tym również wynikającymi z zeznań M. C. były: fakt obecnego zamieszkiwania i zatrudnienia pozwanej w N., posiadanie przez pozwaną samochodu osobowego marki (...), samowolne wypłacenie ze wspólnego konta bankowego stron – bez wiedzy powoda – kwoty 2.000 zł, alimentacja przez pozwaną dwóch małoletnich synów stron, przebywających wraz z powodem, w kwotach po 250 zł miesięcznie - na mocy postanowienia o zabezpieczeniu ich roszczeń na czas trwania sprawy o rozwód stron, pozostawanie M. C. w ciąży, gdzie biologicznym ojcem nienarodzonego dziecka jest zdaniem pozwanej - inna niż powód – osoba (dowody: zeznania P. C. – k. 71-72 akt, zeznania M. C. – k. 72-73 akt).

Powód P. C. czując się zagrożonym dalszym trwaniem wspólności majątkowej małżeńskiej po dniu (...) zmuszony był wystąpić z niniejszym powództwem, albowiem sprawa dotyczyła stosunku prawnego, który mógł być ukształtowany tylko rozstrzygnięciem merytorycznym sądu, choćby zamiary stron – w dacie złożenia pozwu w niniejszej sprawie – były nawet całkowicie zgodne (a przecież do dnia rozprawy w dniu 18 maja 2022r. zgodnymi w istocie nie były – vide – odpowiedź na pozew).

Mając powyższe na względzie, w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 § 1 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 937 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, na którą to kwotę składała się: opłata sądowa od pozwu - 200 zł, koszty zastępstwa procesowego - 720 zł (wg. stawki z §4 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 poz.1800) i opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł.